

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10.—
• pol leta . . . 5.—
• četrta leta . . . 250

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11.—
• pol leta . . . 550

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnishstvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za 1/1 strani K 160.—
• 1/2 . . . 80.—
• 1/4 . . . 40.—
• 1/8 . . . 20.—
• 1/16 . . . 10.—
• 1/32 . . . 5.—
• 1/64 . . . 2.—

Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 29.

V Ptujju, v nedeljo dne 21. julija 1918.

XIX. letnik.

Nemška zmaga na zapadu: Čez 18.000 vjetih. Brezuspešni italijanski napadi. — Boji v zraku in na morju. — Nemški kancler o položaju. — Pričetek parlamentarnega zasedanja.

Po dolgem odmoru odprla so se spet vrata državne zbornice za „plodonosno delovanje.“ Kako je burni pričetek pokazal, nimamo od parlamenta mnogo ali ničesar pričakovati. In kakor so po poročilih dnevnikov med poslanci že drugi dan obvladala slaba zanimanja, smemo trditi, da to tudi velja ne samo za nas in naše somišljenike, ampak za celo Avstrijo.

Predsednik dr. Groß pozdravil je najprej poslance ter obžaloval, da je bilo parlamentarno delovanje prekinjeno ter izrazil upanje, da bo zasedanje ugotovilo in utrdilo ustavne razmere. Med odobravanjem cele zbornice sporočil je srčne pozdrave in želje našim junakom na fronti, za katere imamo vsi neomejeno občudovanje in hvaležnost.

Z dvetretinsko večino sklene zbornica pričeti s prvim branjem budgetnega provizorija in ob enem s tem pa razmotrivati vprašanja o raznih dogodkih zadnjega časa o zunanji in notranji politiki in o raznih zadevah vlade.

Ministerski predsednik dr. pl. Seidler predstavi nato zbornici nova člana kabineta, vodjo urada za ljudsko prehrano ministra dr. Paula in notranjega ministra viteza pl. Gayera.

Ministerski predsednik označi nato v daljšem govoru značaj vojne, govori o notranji propagandi, o možnosti za dosego miru in trdi, da bo vlada vsako resno inicijativo od sovražne ali tretje strani vestno pretresla in vse storila, da bi se dosegel tolikanj zaželjeni mir. Združeni s svojimi zvestimi zavezniki bomo mogli sigurno izsiliti konec svetovne vojske. Ministerski predsednik govori nato še o prehrani, užigosa tihotapsko trgovino. Posebno zanimanje zbudil je govor o preobratu v nemški kurz in izjavil:

„Če obstoja v Avstriji sploh kak politični kurz, more biti samo tak, ki daje popolno varstvo upravičenim interesom nemškega naroda. Stara in neovržna resnica je, da se v Avstriji ne more vladati proti Nemcem in ravnatoku malo brez Nemcev. To ne velja samo za to vlado, marveč za vsako vlado in sicer tem bolj, ker je komaj razumljiva smota, če se v gotovih krogih domneva, da more združenje nemških strank samo na sebi dovesti do ustvaritve večine. Hrbitišče naše države je nemški narod in bo ostal nemški narod. Vlada je odločena, da se v zasledovanju svojega kurza ne da motiti. On govori obenem v tem duhu, če izjavlja, da ostanejo onim strankam, ki stoje danes na strani, vrata za sporazum

na stečaj odprta. Vsaki stranki je dana pravica zahtevati ono, kar potrebuje, da more narodno, kulturno in materijelno uspevati. Vrata pa, ki vodijo do sporazuma, imajo z velikimi črkami nadpis: „Dobrodošli vsi, ki so zvesti dinastiji in državi.“

V tem stališču seveda ni niti najmanjše sovražnosti proti drugim narodnostim. Frevolna in nespametna bi bila vlada, ki bi zagrešila tako sovražnost. Tembolj nespametno bi bilo to, ker tako mišljenje ni nemško.

Med politične pripovedke spada tudi domnevanje, da hočejo Nemci v Avstriji podjarmiti druge narodnosti. Kar zahtevajo Nemci v Avstriji in kar morejo s popolno pravico zahtevati, to je samo priznanje načela, da se mora priznati v državi enakopravnih narodnosti nemškemu narodu stališče, ki mu gre po njegovi zgodovini in kulturi.

Avstrijski Nemci ne zahtevajo za sebe več, kakor morajo zahtevati, da se ta v narodnih bojih od nekaj živeča država ne omaje v svojih temeljih. V ostalem ne zahtevajo Nemci, kolikor vem, ničesar drugega, kakor da morejo živeti v miru in se morejo razvijati v miru.“

Nato je govoril o razmerah v Galiciji, se dotaknil vprašanj socijalne politike in končno zavračal očitanja, kakor da bi on bil kak sovražnik parlamenta in stremil po absolutizmu in režimu do § 14.

Po govoru ministerskega predsednika začela se je debata in govorijo dalje poslanci različnih strank. Kakor je to pri nas navada, prišlo je že do burnih nastopov.

Izvajanje viteza pl. Seidler glede Nemcev, da ti drugega ne zahtevajo, kakor da morajo v miru živeti in se morajo razvijati v miru lahko tudi od večine domovini zvestega slovenskega naroda trdim. Naš program je mednarodni mir in mednarodni gospodarski razvoj.

Ko se ta list tiska, še se ne ve, ali bo dobil Seidler večino. Govori se že o njegovem nasledniku in imenujejo se različna imena.

Vojna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrčka.

K.-B. Dunaj, 11. julija. Uradno se danes razglša:

Na italijanskem bojišču nobeni posebni dogodki.

V Albaniji so se naše čete v novi oporni črti nastanile. Neka v dolini Devoli naprej tipajoča francoska kompanija je bila zavrjnena.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrčka.

K.-B. Berlin, 11. julija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Po dnevu zmerna bojovna delavnost, ki se je na večer večkrat oživela. Ponočni poizvedovalni boj. Močnejši sunek sovražnika severovzhodno od Bethune je bil zavrjen.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Živahna ognjena delavnost med Aisne in Marne. Ponovni delni sunki, ki jih je vodil nasprotnik iz gozda od Villers-Cotterets, potisnili so naše straže na Savieres-ozemlje nazaj. — Od letalskega brodivoja 6 ameriških letal, ki je hotelo napasti Koblenz, padlo je pet letal v našo reko. Posadka se je vjelo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 12. julija. Uradno se danes razglša:

Nikjer večji bojovni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 12. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijska delavnost je na večer oživela in se je čez noč povišala do ljutih ognjenih napadov na bojne pozicije in zadajšnje ozemlje. Južno-zapadno od Yperna in pri Bailleulu kakor severno od Alberta so bili močnejši sunki, večkrat poizvedovalni oddelki sovražnika, zavrjnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Aisno in Marne ostala je bojovna delavnost Francozov vrta. V bojih v prednjem polju ob gozdu Villers-Cotterets napravili smo vjete. Vzhodno Reimsa odbili smo poizvedovalne sunke sovražnika.

Lajtnant Neckel izvojeval je svojo 20. zračno zmago. Od večeraj v poletu na Koblenz poročanega ameriškega letalnega brodivoja padlo je tudi šesto letalo skozi strel v našo roko.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 13. julija. Uradno se danes razglša:

Na benečanskim gorskim frontim poizvedovalne praske. Drugače nič pomembnega. Šef generalštaba.

Živahni boji na zapadni fronti.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 13. julija. Uradno se danes razglša:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-zapadno od Bailleula so bili večkratni napadi močnih angleških oddelkov odbiti; ravnotako izjalovili so se ponočni sunki sovražnika severno Alberta. Ljutemu ognjenemu boju na zapadnem bregu Avre sledili so med Castell in Mailly delni sunki Francozov, katere je sovražnik popoldan pri Mailly in zvečer v celem bojovnem oddelku vnovič po najmočnejši artiljerijski pripravi obnovil. V Castellu in v dvorišču Auchin se je sovražnik vtrdil. Vzhodno te črte zlomili so se njegovi napadi v našem protisunkku.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Oise in Marne ostala je bojovna delavnost vrla. Ponočni sunki sovražnika severno od Longponta in južno Qureq so bili odbiti.

Armadna skupina vojvode Albrechta. V srednjih Vogezah in na Hartmannsweilerkopfu oživila je bojovna delavnost. Severo-vzhodno od Ponta-Mousson in v Fave-pokrajini izjalovili so se ponočni sunki sovražnika.

V juniju je bilo na nemških frontah 468 sovražnih letal, od teh 92 skozi naši odporne kanone in 62 pritrjenih balonov sestreljenih. Med temi je 217 letal v naši lasti; ostali del je onstran večrajšnjih pozicij na zemljo padel. Mi smo izgubili v boju 15 letal in 51 pritrjenih balonov.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 14. julija. Uradno se danes razglša:

Med Garda-jezerom in Adizo je bil obojestranski ognjeni ogenj zelo živahen. Na benečanski gorski fronti povišala se je zopet bojovna delavnost. Naše varstvene čete vrgle so včeraj na Sasso Rossu sovražne poizvedovalne oddelke nazaj. Danes zjutraj napadali so italijanski bataljoni jugo-vzhodno Asiaga in severno Monte di Valbella brezuspešno. Tudi boj na zapadnih rebrih doline Brenta končal je nam v prid.

V Albaniji tipajo nasprotniki polagoma proti naši novi oporni črti. V dolini Devoli bil je en francoski eskadron zavrujen.

Šef generalštaba.

Nova bitka na zapadu.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 14. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Na zapadnem bregu Avre čez dan vrla artiljerijska delavnost. Proti večeru oživila je tudi na ostali fronti v zvezi z poizvedovalnimi boji.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Krajevni boji v gozdu od Villers Cotterets. Po močni artiljerijski pripravi napadel je sovražnik zvečer zapadno od Chateau-Thierry; bil je krvavo zavrujen. Ponočni motilni ogenj je bil časoma živahnejši.

Pri jasnem vremenu sunilo je naše bombno brodovje k ponočnim napadom proti sovražnim železniškim napravam na francoski obali med Dünkirchen-Boulogne-Abbeville, v prostoru Lillers-St. Pol-Doullens kakor v pokrajini od Creppy-en-Valois in Villers-Cotterets.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 15. julija. Uradno se danes razglša:

Na gorskih frontah je obojestranska artiljerijska delavnost trajno živahna.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 8. julija. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-zapadno od Yperna napadel je sovražnik včeraj po močni ognjeni pripravi in je vrinil v majhni širini v naše bojovno ozemlje. Obojestransko Lyse po dnevu artiljerijska delavnost: oživila je proti večeru tudi na ostali fronti.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Aisne in Marne ostala je bojovna delavnost živahna. Krajevni infanterijski boji južno od St. Pierre-Aigle in v Savieres-ozemlju.

Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 35. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Povišani boji na jugo-zapadu.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 16. julija. Uradno se danes razglša:

V prostoru Stilferjocha, severno od prelaza Tonale, v Judikarijah in na visoki planoti Asiaga povišal se je artiljerijski boj do posebne ljutosti.

V prostoru Monte Pertica in Monte Solarola izvršil je Italijan po močni, napadu podobni artiljerijski pripravi štiri močne naskočne napade; bili so od vrlih čet 55. divizije deloma z ognjem, deloma v bližinskem boju odbiti. Krvave žrtve sovražnika so izredno velike.

Na albanski fronti nič pomembnega.

Šef generalštaba.

Zmagoviti nemški sunek pri Reims-u — Marna prekoračena. — Več kakor 13.000 vjetih.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 16. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. V pojedinih odsekih oživila je artiljerijska delavnost. Vzhodno od Ayette bil je ponočni sunek, vzhodno Hebuterne močnejši napad sovražnika zavrujen. Tukaj so se ponoči novi krajevni boji razvili.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Aisno in Marne in vzhodno Chateau-Thierry živahnejši boj. Pri manjših podjetjih in v sunku čez Marno južnozapadno od Jaulgone vdrli smo v sovražne črte in pripeljali vjete.

Južno-zapadno in vzhodno Reimsa smo včeraj zjutraj v dele sovražnih pozicij vdrli.

Na pripravah za artiljerijske boje imele so merilne čete posebni delež. Artiljerija, minski metalci in plinski letalci odprli so skozi svoj uničujoč učinek v zvezi z oklopnimi vozovi in metalci plamenov, infanteriji pot do sovražnika. Armada generalobersta v. Böhn je med Jaulgone in vzhodno Dormansa Marno prekoračila. Pijonirji vrgli so ob jutranjem svitu naskočne čete čez reko in so vstvarili s tem temelj za uspeh dneva. Infanterija naskočila je strme viške na južnem bregu Marne. Pod njenim varstvom zgradil se je most. V neprestanem boju predrli smo žilavo branjeno gozdno pokrajino prve sovražne črte in vrgli sovražnika na svoje zadajšnje črte pri Condé la Chapelle-Comblizy-Mareuil nazaj.

Tudi severno Marne iztrgali smo Francozom in Italijanom svoje prve postojanke med Avro in Marne. Na večer smo stali v boju vzhodno črte Chatillon-Chery-Chamuzy.

Armada generalov v. Mudra in Einem napadle so sovražnika v Champagne od Prunay (vzhodno Reimsa) do Tahure in smo vzeli v boju s tem našim napadu se izogibajočemu sovražniku prvofranosko pozicijo. Južno Nauroy-Moronvillersa sunili smo čez višinski verigo Coriletto-Hochberg-Keilberg-Poelberg skozi vrtno lanske pomladne bitke do Römerstrasse severo-zapadno Prosnesa in v gozdno pokrajino južno Fichtelberga naprej. Vzhodno Snipper iztrgali smo sovražniku bojno polje Champagne-bitke med Auberive in južno-vzhodno od Tahure. Na naši napadni fronti drži vzhodno Reimsa sovražnik svojo drugo črto severno Prosnes-Sonain-Perthes-a.

Kljub nizkim oblakom in močnemu vetru so bile zračne bojne sile delavne. V nizki višini napadli so letalci z bombami in strojnimi puškami v boj na zemlji. Sestrelili so včeraj nad bojnim poljem 31 sovražnih letal in 4 pritrjene balone. Lajtnanta Loewenhardta Wenkhoff izvojevala sta so svojo 38. lajtnant Bolle svojo 21. zračno zmago.

Število dosedaj pripeljanih vjetih znaša več kakor 13.000.

Armadne skupine vojvode Albrechta. V majhnih podjetjih v Lotringiji, v Vogezih in Sundgau napravili smo vjete.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 17. julija. Uradno se danes razglša:

Južno Asiaga zamogle sta dve angleški kompaniji mimogredoč v naše jarkove vdreti; bili sta po kratkem boju zopet vrzjeni.

V dolini Brente prineslo je neko patroljsko podjetje 30 vjetih in dve strojni puški.

Izgube sovražnika v zadnjih bojih na Solarolu izkazale so se kot neizredno težke. V ozkem frontnem oddelku bilo je 500 italijanskih mrtvecev naštetih.

V Albaniji je položaj nespremenjen. Šef generalštaba.

Čez 18.000 vjetih.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 17. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Bojevna delavnost oživila je še-le v večernih urah. V poizvedovalnih sunkih južno-zapadno od Yperna napravili smo vjete. Južno-vzhodno od Hebuterne je sovražnik svoje napade brez uspeha ponavljal.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. — Krajevni boji v Savieres-pokrajini in zapadno od Chateau-Thierry. — Južno-zapadno Courtemonta potisnili smo naše črte do Surmelinodseka. — Ljute protinapade vodil je sovražnik z močnimi silami proti naši fronti na južnem bregu Marne. Njegovi napadi zlomili so se pod najtežjimi izgubami deloma pod bridkih bojnih pred našimi črtami. — Na severnem bregu Marne se je uspehe prvega napadnega dneva povečalo. Po odporu francoskih protinapadov sunili smo do višine severno Venteuila za sovražnikom in smo se priborili skozi Rodemadgozd in Königswald. Obojestranski Avre vrgli smo sovražnika na Reimserpokrajino med Manteuil-om in severno Pourcy nazaj. Vzhodno Reimsa je položaj nespremenjen. Držali smo sovražne črte pod močnim ognjem in smo izboljšali na Römerstrasse in Suippe naše pozicije. Severo-zapadno Mas-

siges-a vzeli smo nekaj utrjenih višin. — Število vjetih se je na več kakor 18.000 zvišalo.

Nad bojnim poljem je bilo večeraj vnovič 36 sovražnih letal in dva pritrjena balona sestreljenih. Lajtnant Wenkhoff izvojeval je svojo 37. in 38., lajtnant Loewenhardt svojo 37., oberlajtnant Lörzer svojo 26., lajtnant Bolle svojo 22. in vicefeldvebel Throm svojo 21. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Von Seidler.

Slika nam kaže ministerskega predsednika pl. Seidler, ki stoji sedaj v sredini

Dr. Ernst Ritter Seidler von Fouhntenege

evropskega zanimanja, ali se mu bo posrečilo parlamentarne zapletke rešiti in se osebnega padca varovati.

Vojna na morju.

20.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 12. julija. Od naših podmorskih čolnov so bili v Kanalu vnovič 4 oboroženi parniki z skupno 20.000 brutto-register-tonami potopljeni.

Šef admiralnega štaba mornarice.

15.500 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 13. julija. Na severnem bojišču uničili so naši podmorski čolni 15.500 brutto-register-ton sovražnega ladjinega prostora. Trije od teh potopljenih parnikov so bili iz močno zavarovanega spremstva sestreljeni.

Šef admiralnega štaba mornarice.

17.000 brutto-register-ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 16. julija. V zatvornem okolišču Srednjega morja je bilo skozi delavnost naših podmorskih čolnov 4 parnikov in 9 jadernic z skupno 17.000 brutto-register-tonami potopljenih.

K.-B. Berlin, 16. julija. Pred nekaj tedni sestrelil je en podmorski čoln v Srednjem morju od 3 obloženih parnikov nekega spremlevalnega vlaka, dva parnika. Kapitan enega bil je vjet. Štel je komaj 27 let. Imel je na svojem potopljenem parniku poln tovor letal na krovu in je plul iz Malte v Milos. Drugi parnik vozil je 4000 ton premoga, 200 ton druge zaloge, namenjen za isto mesto. Kakor je kapitan poročal, padli so zadnje nedeljo trije obloženi parniki torpedom naših podmorskih čolnov kot žrtev. Če si predstavljamo vrednost enega modernega letala, potem si lahko preračunimo, kako dragocen tovor se je našim sovražnikom s potopljenjem letalnega parnika odtegnil.

Nemška podmorska vojna.

Berlin, 5. julija. Pri tretjem branju proročuna za mornarico je opozarjal poslanec Pfleger na izjave francoskega podtajnika, da sta bili 1/2 nemških podmorskih čolnov uničeni in da ententa uničuje dvakrat toliko podmorskih čolnov, kakor jih more Nemčija zgraditi. Državni tajnik mornariškega urada

von Capelle je označil te navedbe za neresnične. Ravno tako neresnična je izjava angleškega mornariškega ministra, da je bilo od januarja t. l. sem potopljenih več podmorskih čolnov, kakor jih je bilo zgrajenih. Nasprotno je res, nemški podmorski čolni se dvigajo tako, kar se tiče števila, kakor tudi konstrukcije. Za presojo vojaškega uspeha podmorske vojne so najzanesljivejše merilo uradne objave admiralnega štaba o potopitvah. Če se še danes, ko je bilo okroglo 18 milijonov ton, ki so bile sovražniku na razpolago, uničenih, uničuje dan na dan do 5 večjih ladij je to dokaz, da uspešnost podmorske vojne ni prenehala. Dne 7. maja je izjavil predsednik v plovstvenem odseku ameriških trgovskih zbornic: „Vse navedbe, ki jih beremo v časopisih o popuščanju podmorske vojne so samo želje in sanje.“ Državni tajnik je nadaljeval: Dan na dan potapljam 4—5 večjih ladij z dragocnimi tovari, četami, surovinami in živili in v doglednem času ententa ne more pričakovati, da bi nadomestila te ladje. Z vsakim ameriškim vojakom, ki stopi na evropska tla raste potreba ladijskega prostora za okroglo 6 reg. ton na glavo, da se spravi vsak posamezni mož v Evropo in trajno za 3 registr. tone, da se vsak mož preskrbi z vsem potrebnim. Sovražno časopisje trobi v svet, da je podmorska vojna samo še neljuba sitnost. Taki zapljivi govori naših sovražnikov nas ne smejo premetiti. Jasno je, da mora pasti uspeh vojne podmorskih čolnov, če pade podmorski promet. Končnega uspeha pa more to ravno tako malo izpremeniti, kakor dejstvo, da izgubimo v posebno ugodnih razmerah morda enkrat nekaj več podmorskih čolnov, kakor navadno. Naša trdna volja za zmago, ki je vodila našo vojsko na zapadu od zmage do zmage, živi tudi v mornarici ter bo dala doseči tudi podmorski vojni stavljeni ji cilj. Ves proračun je bil v tretjem branju sprejet izvenzemši dve majhni postavki.

Politični utrinki.

Vzor katoliškega duhovnika.

Znana vojni kurat Letonja iz Kicarja pri Ptuj, ki je našega pokojnega urednika Linharta še po smrti na podli način črnil in psoval in katerega smo v predzadnji številki radi tega, nemu duhovniku nedostojnega čina prav pošteno za ušesa prijeli in vojaške oblasti priporočili, poslan je bil na bojišče, da si tam svojo maziljeno jugoslovansko glavo ob grmenju topov malo ohladi in da začenja tam izponavati Kristusove nauke o ljubezni do bližnjega.

Odgovornost voditeljev — v Italiji, pri nas.

Kakor poroča rimski uradni list, odstranilo se je iz službe generale Cadorna, Porro, Capello ter Cavaciocchi in se njim plačilo odstranilo. S tem podalo se je zadoščenje italijanskemu narodu za zgubljeno bitko, ko so se morale italijanske armade do Piave nazaj umakniti in se s tem odpovedati tolikanj zaželjenemu „odrešenju“ Trsta.

Pri nas smo čitali pred kratkim, da se je generalu Potioreku, zvišala penzija. Zakaaj, pač ne vemo, če si predočimo pod kakimi okolnostmi je bil Potiorek nadomeščen kot poveljnik od najvojvode Evgena.

Sedaj pa tudi pri nas zahteva ljudstvo pojasnila. O podatkih bitke ob Piavi, ki jih je ogrski minister Wekerle razpravljaval v zbornici, smo poročali. S tem pa ni zadosti, občnost hoče tudi vedeti, kdo je dogodke ob Piavi zakrivil in kaj se je zgodilo z istimi voditelji, ki so to zakrivil. Radi tega bodo skoraj vse stranke ob otvoritvi državnega zbora tozadavna vprašanja stavile.

Mi smo tudi mnenja, da mnogo več doseže, če se ljudstvu resnica, gola resnica poda, nego da se neljube dogodke prikriva ali

še okinča, kajti skozi resnico se dovede ljudstvo in državo do moralčne dvige.

Nemški kancler grof Hertling o položaju.

K.-B. Berlin, 11. julija. Glavni odsek državnega zbora se je danes zbral, da poslušala obvestila državnega kanclerja o političnem položaju. Veliko poslušalcev v dvorani je dokazovalo, s kako napetostjo so pričakovali Hertlingovih pojasnil. Navzoči so bili poleg kanclerja tudi vsi državni tajniki.

Grof Hertling je izjavil:

Spremembe v državnem tajništvu ne pomenijo spremembe politične smeri. Politiko vodi in je odgovoren za njo le državni kancler sam. Vstrajam popolnoma na prejšnjem političnem nazoru tako v notranji kakor v zunanji politiki. V notranji politiki sem popolnoma držal v kolikor je odvisno od moje volje, kar sem svoj čas objubil. Zavzel se bom za to, da se bodo tudi ostale moje obljube izvedle in da se bodo morebitne ovire odločno premagovale, na kar se gospodje lahko zanašate.

O zunanji politiki

sem tudi svoje stališče dne 29. novembra lanskega leta jasno označil. Gospodom sem povedal, da se držim stališča, izraženeega v cesarjevem odgovoru na papeževo noto od 1. avgusta lanskega leta. Miroljivo mišljenje, ki je prešinjalo odgovor, prešinja tudi mojo dušo; a pristavil sem, da za miroljivo pismo ne sme nuditi sovražniku prostega pisma za nadaljevanje vojne, da se ne bo vedelo, kdaj se bo končala.

In kaj smo doživeli? Medtem, ko se leta sem ne more dvomiti, da smo pripravljeni nuditi roko častnemu miru, smo do zadnjih dni poslušali hujskajoče govore sovražnih državnikov. Wilson zahteva vojsko do uničenja, in kar je povedal gospod Balfour, mora res pognati rdečico jeze vsakemu Nemcu v lice. Saj imamo čustvo za čast domovine, ne smemo dopuščati, da nas tako javno psujejo, ker se skriva za tem psovanjem volja, da nas uničijo. Dokler nas mislijo uničiti, moramo skupno z našim svobodnim ljudstvom vstrajati. Prepričan sem in vem, da hočejo do konca najširši krogi našega ljudstva vstrajati.

Dokler obstoji uničevalna volja naših sovražnikov, moramo vstrajati in vstrajali bomo, zaupajoč našim četam, našemu vojnemu vodstvu, vrlemu ljudstvu, ki tako čudovito prenaša težkoče in pomanjkanja, ki so mu naložena. Smer politike se torej čisto nič ne bode spremenila, ker moram pač tudi to povedati, ker če se kljub omenjenim sovražnim izjavam teh državnikov pokažejo kjerkoli resni pojavi v dosegu miru ali le prvi korak do iste-ga, ga gotovo ne bomo odklanjali, marveč bi se oprijeli resno mišljenih, izrecno naglašam: Resno mišljenih nagibov precej z resnobo.

Sicer ne zadošča, če pride ta ali drugi agent in pravi: Tu ali tam se more priti do mirovnih razgovorov — za to namreč gre, da nam poklicani zastopniki sovražnih veselil, ki so izrecno od njih vlad pooblašteni, namignejo, da so razgovori mogoči. Razgovori seveda pred vsem v ozkem krogu. Državniki pa, ki so do zdaj govorili, niso o taki možnosti prav ničesar povedali. Če se pokaže taka možnost, ako se pojavi resna naklonjenost miru na oni strani, se precej odzovemo, to se pravi: odklonili je ne bomo, marveč bomo govorili pred vsem v majhnem krogu. Povem Vam tudi lahko, gospodje, da ni to samo moje stališče, marveč da se z njim izrecno ujema tudi vrhovno vojno vodstvo, ker tudi vrhovno vojno vodstvo ne vodi vojske le zaradi vojske, marveč tudi vrhovno vojno vodstvo mi je povedalo, da kakor hitro se opaža na drugi strani resna volja do miru, moramo zadevo zasledovati.

O tem, kar sem povedal, Vas bodejo gotovo zanimala gotova vprašanja, ki nam jih sedanost vsiljuje. O teh vprašanjih so se v

velikem glavnem stanu dne 1. in 2. julija pod predsedstvom Njegovega Veličanstva cesarja temeljito razgovarjali. Podati morem seveda le splošne vodilne smeri, ki so se do- ločile.

Vprašanje na vzhodu.

Držimo se v Brest-Litovskem sklenjenega miru in hočemo, da se mir lojalno izvede. To je volja vodstva nemške države in jo v tem podpira vrhovno vojno vodstvo. Izpeljave v Brest-Litovskem sklenjenega miru ne oviramo mi, marveč težava je v tem, ker so, kakor veste, razmere v Rusiji še vedno izredno negotove. Po naši sodbi verjamemo lojalnosti sedanje ruske vlade nasproti nam. Toda, ne moremo pa brezpogojno misliti, da je sedanja ruska vlada dovolj močna za izpeljavo njenih nam danih obljub povsod. Sedanji ruski vladi nočemo delati nobenih težkoč in se držimo le lojalno brest-litovskega miru in storimo, kar moremo, da ga izvajamo.

Kakoršne so razmere zdaj, se pojavljajo neprestano zopetljajaj, neprestano se pojavlja- jo prepiri ob obmejnih ozemljih, neprestano stori kaj ta ali druga majhna vojna skupina. A ponavljam še enkrat: Mi se držimo brest-litovskega miru in hočemo mir lojalno izve- sti in se hočemo s sedanjo vlado lojalno po- gajati.

Vi vsi, še ste pod vtisom strašnega zlo- čina v Moskvi, napada, ki so ga tam izvedli na našega poslanika, dejanje proti medna- rodnemu pravu, ki ne more hujše kričati v nebo. Vse sledi kažejo, da se s sedanjo rusko vlado zapletemo zopet v vojsko, v stanje, kateremu se nameravamo najživalnejše izog- niti. Nočemo z Rusijo nove vojske. Sedanja ruska vlada hoče mir in ga tudi potrebuje ter jo v njenem miru naklonjenem stremlje- nju podpiramo.

Sicer je pa tudi resnica, da pretresajo rusko državo različna politična stremljenja, stremljenja stranke kadetov, stremljenja ta- kozvanih socijalnih revolucionarjev. — Dr- žimo se stališča, da se s sedanjo rusko vla- do lojalno pogajamo, da ne podvzamemo ni- česar, kar bi lahko škodovalo stališču ruske vlade, toda naše ušesa in oči so odprte, da se ne bodedo pustili presenetiti vsled more- bitnega nenadnega preobrata. Spominjam se le besede, ki jo je izpregovoril enkrat Gor- čakov: „Nemci smo, toda gluhi nismo.“

Ne spuščamo se v nobene politične pro- tiboke, toda pazljivo poslušamo, kam gre smer v Rusiji. To stališče zavzemam, o tem stališču se je dosegla najjasnejša jasnost in napopolniji sporazum vseh udeležencev pri razgovorih 2. julija v velikem glavnem stanu.

* * *

Sožalnica cesarja Karla za Mirbachom.

K.-B. Berlin, 11. julija. Njegovo Ve- ličanstvo cesar Karl je povodom umora grofa Mirbacha poslal Njegovemu Veli- čanstvu cesarju Viljemu sledečo brzo- javko:

Vest o umoru Tvojega poslanika grofa Mirbacha me je napolnila z najiskrenejšim obžalovanjem nad usodo te žrtve zvestega iz- polnjevanja dolžnosti, obenem pa tudi s pra- vičnim ogorčenjem nad bojnimi sredstvi, ki se z največjo brezvestnostjo uporabljajo proti našim svetim interesom. Povzročitelji tega strašnega zločina so se pred Bogom, pred človeštvom in pred svetovno zgodovino za vse čase osramotili. Neomajno trdno pa je moje prepričanje, da čim ničvrednejše postaja vse to početje, tem bližje smo našemu svetlemu cilju. Z najglobljim sožaljem in vedno v zvestem prijateljstvu Tvoj Karl.

Njegovo Veličanstvo cesar Viljem je od- govoril:

Sprejmi mojo prisrčno zahvalo za topla sočutje, ki si mi ga izrazil povodom peklen- skega zločina v Moskvi, katerega obžalova- nja vredna- žrtev je postal moj poslanik. Njegova zvesta in odgovornosti polna delav- nost v službi domovine in naše skupne stvar- ri, se je s tem nenadoma prezgodaj končala. Upajmo, da se bode posrečilo brezvestnega

povzročitelja tega strahopetnega čina razkrin- kati in osramotiti. Vedno tvoj zvesti prijatelj Viljem.

pl. Hintze.

Dr. pl. Kühlmann, nemški državni taj- nik je moral odstopiti. Slika nam kaže nje-

Konteradmiral v. Hintze.

govega naslednika, kontreadmirala pl. Hintze. Ta uživa simpatije večine in tudi velja mno- go pri cesarju Viljemu, ki ga čisla posebno kot poznavalca ruskih razmer.

Vinogradniki, pazite na peronosporo in oidij.

(Poročilo deželne sadjarske in vinorejske šole v Mariboru.)

Peronospora, pospeševana od vlažnega vremena, se poraja ne samo na listju ampak tudi na grozdju. Tisti, kateri so dosedaj samo enkrat škropili, naj izvršijo še drugo škropljenje nemudoma in naj pri tem tudi grozde močno poškrbijo. Škropiti pa se mora najmanj trikrat med časom od 10 do 14 dni, ker se je drugače nadejati, da nastopi pero- nospora v tem letu zelo občutljivo. Ako dela-vske razmere in množina galice dopuščajo, izvršiti je še četrto škropljenje in sicer sedaj ali najpozneje do konca tega meseca. Škro- pilna tekočina naj obstoji iz 1½ kg galice in 2 kg apna na 100 litrov vode. Pri peronos- poro-občutljivih vrstah, pri bujno raščajočih trtah v globinah in nizkih legah se vzame 2% raztopina.

Poraja se tudi že oidij ter sta posebno silvanec in gutedel v spodnjih legah tu pa tam že prav močno napadena. Žal, da manj- ka najboljšee varstveno sredstvo, fino zmleto rumeno žveplo. Ako še ga morebiti ta ali oni vinorejec poseduje, naj ga takoj, kakor hitro opazi kako okuženje, uporabi in sicer tako, da grozde enakomerno popraši.

Takozvano sivo žveplo, ki se je kot na- domestilo v tem letu izdalo in ki vsebuje komaj 40 odstotkov žvepla, je sicer tudi učin- kujoče in naj se ga porablja pri pomanjkanju prejimenovanega. Njegov učinek, kar je umev- no iz žveplene vsebine, ni tako gotov, kakor isti rumenega žvepla. Ako je grozde že pre- cez razviti, oprasi se ga naj le samo tam, kjer se bolezen poraja; njegov močni, nepri- jetni duh se deli pozneje z vinom in ga je zelo težko odstraniti.

Natriumthiosulfat (žveplenokisli natron) se rabi tudi kot nadomestilno sredstvo, nima take vrednosti, a je pri pomanjkanju česar boljšega vendar priporočljiv. Na podlagi zad- njeletnih poizkušenj naj se ga dojene pri- pravljene škropilni tekočini 1 kg in naj se skozi fenoftaleinpapier prepriča, če ne bi ime- la tekočina po tem dodatku razjedljivega učinka. V tem slučaju se mora papir rudeče barvati, v nasprotnem slučaju se pa mora še apna dodati, dokler papir ni zadobil rudeče barve. Tam, kjer je bolezen že nastopila, naj se s tako škropilno tekočino posebno ravna, pri čemur se grozde kakor najbolj mogoče močno poškrbijo, tako, da se jih s tem opere.

To se tudi naj takoj izvrši, ker pozneje, ka- dar zadobi grozde že belo prevlaklo, se teko- čina slabo drži. Iz nam neznanih vzrokov vinogradniki večkrat kljub mnogim naroči- vam natriumthiosulfata niso, ali le v neza- dostni meri dobili.

Že nekaj let sem razdeljuje okrajno za- stopstvo Radgone vinogradnikom Rhusmocal- cin (neko žvepleno-apnena mešanica), kateri se porablja v mešanici 1 del Rhusmocalcina na 60 delih vode. S tem so tamošnji vino- gradniki zelo zadovoljni in se raditega na to sredstvo prav vrlo opozarja. Kraj, kjer se ga kupi, se izve pri omenjenem okrajnem zastopu.

Ako tudi to sredstvo ni več za dobiti, se mora poseči po drugih, ki sicer v svojih učinkih tudi niso polnovredni a vendar v sili in misli, pomagaj, s čim si zamoreš, v po- šteev pridejo. K temu spada apneno mleko, s čim se grozde enakomerno pobeli; tudi ap- neni prah in lesni pepel se zamoreta končno v to svrho rabiti.

Pred nekaterimi leti je baje kazalo v Ptuju škropljenje z mešanico 5 kg apna, 3 kg sode in 2 kg soli na 100 litrov vode, s čim se je grozde poškrbilo, dober uspeh.

Fr. Zweifler.

Tedenski pregled.

Stajerske vesti.

Iz Ptuja se nam poroča: Dne 9. febru- arja 1918 pod pokroviteljstvom garnizijskega poveljnika gosp. obersta Franca Wagner vr- šeči se zabavni večer prirejen od feldvebel- jev in drugih garnizije Ptuj, podal je prav zadovoljiv čisti dobiček, ki se je porabil za vdove in sirote umrlih vojakov mesta Ptuj- Breg, ter nadomestnih bataljonov saperjev I. in II. in nadomestnega trenskega depota Ptuj. V ta namen se je torej porazdelilo: ob- čini Ptuj 3000 K, nadomestnemu sapersemu bataljonu I. 1000 K, nadomestnemu saper- skemu bataljonu II 1000 K in nadomestne- mu trenskemu depotu 847 K.

Nov vlak iz Maribora v Gradec. Od 15. t. m. sprejema jutranji vojaški vlak, ki vozi ob 7. uri 4 minut proti Gradcu, v Mariboru tudi civilne potnike. V Gradec privozi vlak ob ¼10. uri. Ta vlak ima tedaj zvezo z jutra- njim lokalnim vlakom Ptuj-Maribor, ki vozi ob ½6. uri zjutraj od Ptuja.

Prepoved prometa z nahrbtniki z zgodnim krompirjem in žitom. Ces. kr. namestništvo v Gradcu je promet z nahrbtniki v okrajih Maribor in Ptuj do 28. ju- lija 1918 zaprla. Od 29. julija naprej se otvori promet za nakupovanje krompirja pri pridelovalcu proti uradnim potrdilam. Isto- časno se razglša, da je nakup in prodaja žita kakor do sedaj-tudi za naprej prepove- dano. Ta zatvorba se bode z vsro strogostjo postave izvrševala. Na cestah in kolodvorih bodo nastanjeni vojaški oddelki kot kontrol- ni organi. Svari se torej vsakogar strogo pred nakupovanjem ali prodajo ranega krompirja in žita. Razven odvzetja blaga bode se za- dete z vso strogostjo kaznovalo. — Kakor se je dognalo, se je potom prometa z na- hrbtniki vršila tudi verižna kupčija z navi- janjem cen.

Žrtev zoperstavljanja in nepokornosti. Več- kratni dezertor posestnik J. Potrč pri Sv. Urbanu pri Ptuj bil je od orožnika, ka- teremu se je parkrat iztrgal in na vse pre- tege zoperstavljal ter ga končno tudi ranil, ustreljen. Bodite torej pametni in ne zoper- stavlajte se, saj so posledice tega le za vas slabe.

Središče. Kakor se iz Zibike poroča, umrl je tamkaj na svojem posestvu na Tin- skem bivši središki učitelj Simon Strenkl. Vsi njegovi nekdanji učenci — in ti so sko- raj vsi farani središki — obvarovali mu bodo blag spomin. Naj v miru počiva!

Lisice pojavile so se posebno v velikem številu v ptujskem okraju. Lovcem manjka streliva in je tudi ta posledica vojne kriva,

da ta, zivali K za olj ladi t Krai jeder če je m f v ri v začim drago stvo, odda v Au tvorni prej istih bode za t sklep vrstr ž a j in lj da poln drži Schi cent vals skr ne Um vpij go In pre se m Lil voz Me zit hr žit Vi me sa de po de ob B v S n n iz p p t

da ta, posebno kuretnini škodljiva roparska žival tako mnogostevilno nastopa.

Kaj delajo z našim bučnim oljem. Centrala za olje in mast nakazala je v letošaji spomladlji tovarni bučnega olja tvrdki Thomas Krainz v Framu več vagonov bučnih jeder v izdelovanje olja. Olnjate pogajanje je tvrdka morala oddati centrali za mrtvo; olje pa, (45 hektolitrov), katero tvori v sedanjem času pomanjkanja masti in začimbe v obče najpoglavitejšo ulogo in najdragocenejšo redilno snov za naše prebivalstvo, je morala tvrdka po nalogu centrale oddati tovarni mila Georg Schicht v Aussig. V to svrhu poslala jetovarna mila tvornici olja sode, v katerih se je nahajalo prej mazilno olje za stroje, naj ji v istih pošlje bučno olje, češ, da se to olje ne bode rabilo za jedi, marveč da je namenjeno za tehnične izdelke! Iz tega je torej sklepati, da se bode rabilo to dragoceno izvirno in redilno olje za izdelovanje fine žajrste in drugih luksurijskih olj in ljudstvo da naj trpi pomanjkanje, samo da si nekaterniki svoje nikdar polne žepce polnijo. Stvar je sicer tem bolj jasna, če si držimo pred očmi, da je gospod Georg Schicht član poslovnega odbora avstrijske centrale za mast. Resnica pa je, da prebivalstvo odkar se je ustanovila ta „marljiva in skrbna“ centrala, v obče nobenega olja več ne dobi. In tako se godi z vsem v Avstriji. Umevno je, da tako skandalozno in vnebovpijajoče ravnanje z življenjskimi sredstvi ubogo in itak trpeče ljudstvo še bolj razburja. In ne bode se čuditi, če razburjenje lačnega prebivalstva enkrat vskipi do vrhunca . . .

Roparski napad. Neki gospod iz Celja se je vozil na progi Zagreb-Zidani-most in je imel s seboj nahrbtnik s slanino. Lil je dež in noč je bila temna. Ker pa v vozovih ni bilo prostora, se je vozil na strehi. Med Brezicami in Videm-Krškim se priplazila k njemu dva vojaka, mu iztrgata nahrbtnik ter ga zaženeta na tla, potem zbežita dalje po strehah vagonov. Na postaji Videm izstopi dotični gospod, kliče na pomoč, a nihče se ni oglasil. Nato jo ubere sam po progi proti Brezicam, misleč, da najde nahrbtnik. A kmalu ga doideta dve črni postavi. Bila sta dotična vojaka. Ko mu prijeta blizu, mu posvetita z električno lučjo v obraz, da ga oslepita in vprašata, kaj hoče. Brez prekanja sta ga potem napadla, mu vzela denar iz žepa in ga hotela umoriti. Suneč pa, ki mu ga je zadal vojak z bajonetom, je zdrknil po obleki, ne da bi ga ranil. Gospod se je nato napadalcema iztrgal iz rok in zbežal. Vojaka sta ga nekaj časa preganjala. Ves izmučen je dospel gospod na postajo in javil tam uradniku dogodek. — Tako daleč smo že prišli!

Koroške vesti.

Plemeniti čin. Celovski knez in škof dr. Adam Heftler je pozval svoje vernike, naj vzamejo v sedanjih težkih časih nekaj otrok o počitnicah na deželo in jih tam preskrbe.

Umorjen ruski vjetnik. Dne 29. junija so našli v Magereku blizu Celovca ob potoku truplo umorjenega Rusa. Truplo je našla pastirica, ki je iskala v grmovju pobeglo kravo. Izkazalo se je, da se gre za roparski umor. Umorjeni je bil priden delavec, 21 let star. Pri sebi je imel nad 200 kron, katere so mu morilec odvzeli.

Celovške novice. V Vrbskem jezeru so našli dne 7. t. m. truplo mlade žene, ki je bila že dalje časa bolna in je bržkone sama iskala smrt v vodi. Zapušča dvoje otrok in moža, ki je zdaj pri vojakihi. — Orožniki v Anabihlu pri Celovcu so prijeli ruske vjetnike Franca Jasikoviča, Pečula, Jož. Kolerknoskija ter srbskega vjetnika Svetko Dorislovica, ki so osumljeni, da so dne 28. junija blizu Dhorč oropali in umorili ruskega vjetnika Aleksandra Andruļeša.

Požar. Ogenj je uničil dne 26. junija troje gospodarskih poslopj na Blatu pri Pliberku in sicer pri Godcu, Kristanu in Pongratzu. Ob 7. uri zvečer je začelo goreti na vrh strehe pri Kristanu, kjer

je zgorelo mnogo gospodarskega orodja in troje goved. Najbolj oškodovan je Pongratz; ker so bile hiše razen ene vse l-sene, mu je zgorela tudi skoraj vsa hišna oprava. Sumi se, da je zažgal po neprevidnosti s cigareto ruski vojni vjetnik.

Divje koze se smejo na Koroškem srejljati že od 15. julija naprej. Prej je bil rok določen za dan 3. julija. S tem se hoče olajšati težkoče v ljudskem prehranjevanju . . .

Razno.

Uspeh 8. vojnega posojila. — 5763,4 milijonov kron do sedaj! Natančno končno vsoto še se bo le pozneje zamoglo naznaniti.

Feldmaršal Konrad v. Hötendorf odstopil. Nj. Vel. cesar je pismo feldmaršala v. Hötendorfa, v katerem prosi za odstop, sprejel, mu izročil pohvalno pismo za njegovo požrtvovanje v vojni in mu podaril dedni naslov grofa, ter ga imenoval za obersta vseh telesnih gard.

Medalja (svetinja) za ranjence. Cesar ustanovil je novo medaljo za ranjence. Ta je iz sive kovine s temno površino, okrogla in jo je nositi na zelenkasto-rudečem traku. Spreddaj kaže svetinja cesarjevo sliko, na drugi strani je latinski napis „laeso militi“ (ranjenemu vojaku).

Vest o novih naborih se dementira in se poroča, da je vest o novih naborih, ki bi se naj že septembra vršili, neresnična.

Nova železniška zveza Dunaj-Ptuj-Trst. Dunajski mestni svet se je pred časom izrekel za dr. Dompierjev načrt, napraviti tretjo zvezo med Dunajem in Trstom čez Aspang, Ptuj in Celje. Mestni svet je sedaj svoje sklepe predložil železniškemu in vojnemu ministerstvu s prošnjo, naj zadevo pospešujeta. Ministerstvo je izvajalo, da je ta načrt iz vojaškega stališča pozdraviti, in da bo to železnico pospeševalo, če se poklicani faktorji izrečejo, da je tehnično mogoča. Dr. Weißkirchner in tržaški namestnik Fries Skene hočeta to jesen sklicati k posvetu radi te zveze prizadete mesta in korporacije. Dr. Weißkirchner bo tudi dr. Dompierjevo prošnjo za predkoncesijo pri ministerstvu podpiral. Proti temu načrtu so baje mesta Maribor in Gradec, ker se boje, da bodo oškodovane.

Pol milijona vjetnikov se je vrnilo že iz Rusije, kakor je poročal vojni minister Stöger-Steiner. Največ naših nahaja še se v Sibiriji, od koder jim je še težko nazaj priti. Vsak, ki se vrne iz jetništva, mora dobiti dopusta 8 tednov.

Tragična zamenjava. Na Simmeringu se je zgodil tle dni tragičen slučaj. Gospa nekega trgovca je dobila l. 1915. uradno obvestilo, da je njen mož padel na ruski fronti. Prosil je vojaške oblasti dovoljenja, da sme prepeljati mrtvo truplo na Dunaj, kar se ji je ugodilo. Pokopali so ga na nekem dunajskem pokopališču. Po dveh letih pa se je omožila v drugič. A glej čudo! Te dni se je vrnil njen prvi mož zdrav in čil, kljub temu, da se je osebnoudeležila njegovega pogreba. Oblasti pa bodo imele dovolj posla, reševati razna pravna vprašanja. — In ta slučaj gotovo ne bo ostal sam, dogodilo se jih bo še več sličnih.

Čudo praktičnega in dobrega dobe čitate-lji danes v inzeratnem delu našega lista. Pat. varnostni ključ „Viktoria“ je pri današnjih nesigurnih časih, ko se vsak dan dogajajo tatvine in vlomi, dobrodošel gost vsakomur, ker onemogoči vsak vlom z nepravim ključem ali vitrihom.

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to tako pozno odredilo in — zakaj še se ne prepove drugih sličnih listov.

Loterijske številke.

Gradec, 17. julija 1918: 6, 14, 55, 82, 69.
Dunaj, 13. julija 1918: 26, 60, 50, 56, 30.
Trst, 10. julija 1918: 66, 19, 71, 64, 39.
Linc, 6. julija 1918: 36, 51, 29, 12, 4.

1 pridna kravarica 1 pridna dekla za svinje

sprejmeta se takoj proti mesečni plači 40 K in prosti hrani. Predstava v petek pri gosp. Franz Hutter v Ptuj. 322

Priden viničar

I. PRSTEC, Zgornja Pulskava. 338

V ces. in kr. rezervni bolnišnici v Ptuj

sprejmejo se pomožne strežnice proti dnevni plači 2—3 krone, hrano in stanovanju. 339

Jožef Bratušek

63 let star, nazadnje stanujoč pri Horwath-u v Mariboru, gosposka ulica, se je po Binkoštih iz svojega stanovanja oddaljil, pa še se do sedaj ni vrnil. Kdor zna kaj natančnejega o njem povedati, naj obvesti njegovo ženo Marijo Bratušek v Mariboru, Reiserstrasse 23. 340

Lesni delavci

moški in ženski, za podiranje mehkega lesa pri dobrej plači in prostem stanovanju. Pri sposobnosti bogat priradek na živilih.

Tovarna vžigalic Maria-Rast. 337

Barva za obleko

v vseh barvah, vsake množine, prvo razredno blago, zavitek 60 vin. Odjemalci na debelo imajo popust. Pošilja proti povzetju ali naprejplačilu zneska 292

B. Klein, Gradec I., poštni predal 57.

Manj kakor 6 zavitkov pošilja se le proti povzetju zneska.

Zavarovanje potom vojnega posojila razbremeni skrb za prihodnost svojcev, izpolnjuje torej patrijotično in domovinsko dolžnost. Naši prospekti stojijo na razpolago. Glavno poslovalno mesto „Anker“, Gradec, Raubergasse 20.

Med. Dr. Th. Zirngast

ordinira od 9.—11. in od 2.—4. ure v Mariboru ob Dr. Magdalenenplatz 3/I. 342

Papirnati prtčiči (servijete) 311

za gostilne in kavarne, samo najboljše blago. Štev. 30 500 komadov 19 K, 1000 kom. 36 K, št. 28, 500 komadov 22 K, 1000 kom. 42 K, razpošilja proti poštnem povzetju ali če se naprej plača B. Klein, Gradec I. (Graz I.) Postfach 57.

Učencea

sprejme Mathias Hočevar, ključavničarski mojster na Ragoznici pri Ptuj. 327

Viničar

za srednje Haloze se sprejme proti dobremu plačilu in pridatku živil. Naslov pove uprava „Štajerca.“ 326

Geschäftsübernahme.

Erlaube mir dem P. T. Publikum von Pettau und Umgebung bekannt zu geben, daß ich das

Medizinal-, Drogen- und Sanitäts-Geschäft „zum goldenen Kreuz“

Mineralwasserhandlung, Chemikalien, konzess. Giftverschleiß des

Mag. pharm. V. Hayd, Pettau, Bismarckgasse künftlich erworben habe und ersuche, das meinem Vorgänger geschenkte Vertrauen auch auf mich zu übertragen.

Da es mir gelungen ist, in vielen einschlägigen Artikeln Vorräte zu erwerben, hoffe ich meine P. T. Kunden in jeder Weise zufrieden stellen zu können. Nicht vorrätige Waren werden, wenn noch erhältlich, schnellstens besorgt.

Eingelangt sind: Wasserglas, Speisesoda, Salmiakgeist u. s. w., Watte und Verbandstoffe, sowie Krankenbehelte.

Speziell gegen Oidium: Übermangansäures Kali (15 Dekka auf 100 Liter Wasser), Schwefel, Natrium thiosulfat.

Mag. pharm. V. Hayd's Nachfolger J. V. POBERAY
Medizinal-Drogerie und Sanitätsgeschäft „zum gold. Kreuz“
Pettau.

Prevzetje trgovine.

Usojam se slavnemu občinstvu Ptuja in okolice n. znaniti, da sem

medicinalno drožerijo in sanitetno trgovino k „zlatem križu“

trgovina mineralne vode, kemikalije, konces. prodaja strupov

mag. pharm. V. Hayd, Ptuj, Bismarckgasse
kupnim potom prevzel in prosim, mojemu predniku izkazano zaupanje tudi meni podariti.

Ker sem si zamogel o mnogih v to spadajočih predmetih zaloge pridobiti, upam, da bodem zamogel svoje cenjene odjemalce v vsaki meri zadovoljiti. Blago, ki ni v zalogi, če je isto še za dobiti, se najhitreje preskrbi.

Došlo je: Wasserglas, jedilna soda, salmiak-kislina itd., bombaž in prevezniki, kakor bolniške priprave.

Posebno proti oidiju: Übermangankisli kalij (15 dkg na 100 litrov vode) žveplo, natriumthiosulfat.

Mag. pharm. V. Hayd's naslednik J. V. POBERAY
med. drožerija in sanitetna trgovina „k zlatem križu“
Ptuj. 341

„VICTORIA“ Kličučalnica v Kličučalnicah
zak. zavarovana Senzacionalna izuma
varstvena zapora. Svetovni patent!

Vsako vdrtje z nepravim kličučalnikom onemogočeno. — Se da tako in lahko pritrđiti na vsako kličučalnico. — Navodilo k vsaki kličučalnici. — Vključitev kličučalnice kemu kličučalnik zastoj. — Vključitev kličučalnice neprecenljivih prednosti čudovito cenovno.

Cena vsaki garnituri:

Za vrata (z dvema kličučalnicama) K 8.—, s pošto K 9.—
Za vrata (z dvema kličučalnicama) ponikljano K 9.—, s pošto K 10.—

Za omare miznice itd. svetlo K 8.—, po pošto K 9.—

Pazite na znakmo in zavrtačajte ponaredb. Razpošilja se samo proti vpočiljati denar naprej. Iščete se zastopnika

„VICTORIA“ tvornica varnostnih kličučalnic in zaključevalnic
Generalno zastopstvo:

„Victoria“ Zagreb št. 26, Trenkova ul. 12, (Hrvatsko) Telefon 20—26.

Mestna prodaja Bazar König, Ilica 20 in M. Drucker Ilica 30, kakor tudi v vseh večjih trgovinah z železom.

Ces. in kr. štabilna konjska bolnica v Mariboru

naznanja, da se za dne 27. julija 1918 razglašena licitacija konj radi pomanjkanja porabnega materijala ne vrši.

Podplatne zaščitnike (Sohlenschoner)

iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev K 1.50, za srednje čevlje K 2.20, za največje čevlje K 3.20. Pod etniki za gospe, zajamčeno prve kakovosti z k tem spadajočimi vijaki 30 mm, za tucat K 12.— 32 mm K 15.— za tucat. Posebno močni podplatni zaščitniki za 1 kilogram K 40.— srednjeverstno blago K 30.—, bolj tanko blago K 20.—. Razpošilja na drobno in debelo proti povzetju ali proti pošiljati zneska B. KLEIN, Gradec, l., poštni predal 57. 342

Ali hočete ostati od **revmatizma, gihta, išias** temeljito prosti?

Tisočeri že ozdravljeni.

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohabljeni roke in noge, bodeenje, trganje v raznih delih trupa, celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenje!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo popolnoma zastoj. Postali bodete moj hvaležni pristaš. 330

Ekspedicija Opernapoteke Budapest. VI., Abt. 252.

RAZGLAS.

Kupujem zamaške, svilo (žido) in plačam za nove zamaške do K 92.— za kg, za stare nezlomljene stekleniče zamaške (rečni in umetni zamaški izključeni) K 50.— za kg, za zamaške od šampanjca (dolge, naravne, nobenih umetnih) K 1.10 za kos, za prekano žido do . . . . . K 71.— za kg za židane štrene . . . . . „ 150.— „ „

in prevzamem vsako množino proti povzetju na lastne stroške proti naprej podanem avisu in vzorcu. Na pismena, telegrafična in telefonična vprašanja se takoj in brezplačno odgovarja.

Kupujem **juto** in **molino-vreče** in plačam do K 14.— za kos. 334

HEINRICH KREISEL
GRADEC, Keplerstrasse 84, telefon 4102.

Fant

28 let star, za leto dni vojaščine prost, ki ima 100.500 K premoženja, se želi radi ženitve seznaniti s kmetskim dekletom ali vdovo brez otrok. Naslovi se na upravo tega lista. 333

Ženitna ponudba.

Invalid, fant 24 let star, želi se radi ženitve seznaniti z vdovo ednake starosti (tudi z enim otrokom ni izključena) in ženiti na večje kmetsko posestvo. Le resne ponudbe se vzamejo v poštev. Naslov se izve na upravi „Štajerca“ pod „Mladi fant.“ 325

Pristavnik (Schaffer)

tudi vojni invalid, skrben in razumen v poljedelstvu se sprejme takoj v stalno službo. Izpraznjeno je tudi mesto za dobrega, zanesljivega lovca, ki bi imel nadzirati tudi gozdna dela.

Plug za obsipanje krompirja in koruze (Planet) in kosilni stroj se takoj kupi. — Ponudbe je nasloviti na graščinsko upravo v Josipdolu, pošta Ribnica na Štajerskem. 328

Schriftleiter

für das in Pettau (Untersteier) in slowenischer Sprache erscheinende Wochenblatt „Štajerc“ wird gesucht. Anträge an den Preßverein „Stajerc“, Pettau

Več viničarjev

kakor tudi nadviničarja potrebuje gosposka Dornova, pošta Možganjci. 319

Zastopniki in zunanji uradniki.

Od ugledne zavarovalne družbe išče se proti dobrim pogojem in pri sposobnosti tudi proti stalni plači 321

pridne sodelovalce.

Kot glavni poklic, kakor tudi postranski poklic za uradnike, učitelje, popotnike itd., kakor za osebe vseh slojev pripravno. Namesti se lahko tudi dame, ter se izuri in vpelje tudi začetnike. Ponudbe tudi iz dežele zaželjene. Tajni posredovalci se pod strogo diskretno dobro plačajo. Oferte pod „Lohnende Stelle“ na upravo „Štajerca.“ 321

Zagotovljen uspeh
Tisočero zabvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa
dobite pri rabi 303

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 5—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 10—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloga v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marije pomagaj“ in parfumerija Wolfram v Ljubljani: lekarna pri „alata-jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Pege

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo zamčeno, ako se rabi izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo sredstvo. Za poskus 2 kroni 50 vin. Velika doza 5 kron. Dr. Rixovo biserno mleko (Perlenmich) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 5 kron. — Pošilja se direktno od

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium, Wien IX, Lackierergasse 6/K. Lekarna k angelju varuhu: lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“ 302

Poziv!

Podpisani naznanjam naročnikom sodov, naj svoj les za sode v tem času v izdelovanje prinesejo, ker bi v jeseni težko bilo, sode v kratkem času izvršiti.

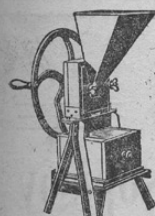
Obročje za sode dam jaz na razpolago ter se računi izdelovanje po zmernih cenah.

Kupujem tudi vsakovrstni les za sode in ga plačujem po najboljših cenah.

Imam tudi pilke za sode na prodajo.

JOHANN STEUDTE
sodar. Ptuj. 320

Žitni ročni mlin (mlin za moko)

za šrotanje in fino mletje vseh vrst žita. Priprosta, a zelo trpežna izvršitev, skoraj nepokvarljiv, z trdo lito ploščo, ki se da izmenjati. Prosto stalne cene brez stojala z gonilnim kolesom, teža približno 12 kg K 140; z ročajem, teža 7 kg K 120. Razpošiljatev od Dunaja proti vpošiljavi svote K 20— kot podatek; ostali znesek proti povzetju

E. WOLFSOHN, Dunaj II., Obermüllnerstrasse št. 17
Zastopnike se išče. 306

Prava „Gillette“ rezila. Stroji za briti in za lasi rezati

Stroj za briti, fino posebran, z 6 dvorenimi originalnimi „Gillette“ rezili, niklasta priprava za čopič, eno zrcalo, vse v lepem etuiju, kompletno . . . . . K 30—
Enak stroj „Vedette“ . . . . . K 24—
Stroji za lasj rezati na 3 mm, 7 mm in 10 mm oolgotosti las K 24—
Ista prima kakovosti . . . . . K 30—
Vpošilja se le ako se naprej plača iz Dunaja po generalnem zastopstvu 264

Max Böhnell,
Dunaj
IV., Margaretenstrasse 27, Abt. 51. 264

Varčen in previden gospodar

kupi in nabavi si že sedaj:
Ročni mlin, kotelj za žganje žgati, decimalno vago, gnojno pumpo

kakor vsa tukaj ne posebno našeta gospodarska orodja in mašine, da jih pravočasno dobi pri specialni tvrdke za mašine:

Alpenländische Verkaufstelle „zum Landwirt“, Leoben, Langgasse 1 (Obersteiermark). 267

Zastopniki se iščejo.

Prodajam čisto novi

težki gepelji

za 1000 kron. Anton Kramberger, Livanjci, Sv. Urban pri Ptuj. 307

Raztrgane nogavice in zokni

se brezhibno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavno zavarovano. Mnogo priznalnih pisem. Brüder Slawitsch, sprejemno mesto I. mariborske popravljalne delavnice za nogavice in zokne, Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15. 96

Gospe in gospodje

iz družbe imajo priložnost patrijotično delovati, to je nabirati vojna posojila skozi vojno-posojilna zavarovanja. Izredno ugodno. Glavna poslovalnica „Anker“, Gradec, Raubergasse 20. 243

Štopeljne (steklenične zamaške)!

Plačam za nove steklenične zamaške za kg K 90—
Stare štopeljne (cele, nobeni rečni zamaški) za kg K 55—
Prevzamem iste brez poprejšnje ponudbe proti povzetju. Pridem tudi, da jih prevzamem. Dopisi na

Jagoda, Gradec, Mariahilferstrasse 8, Kosakengasse 3. 317

Vreče

plača najboljšje **Jagoda, Gradec, Mariahilferstrasse 8, Kosakengasse 3.** 316

Novi kažipot za **bolnike!**

Spisal sem spis, da v njem milijonom trpečih edino mogočo pot k ozdravljenju pokažem. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakomur, ki se čuti bolanega, slabotnega, obupanega, zastonj dopošlje. Moj spis je rezultat 50-letnega mišljenja in študija, vsebuje svoto bogate, praktične izkušnje in mnogo dokazov odličnih znastvenih mož.

Kdor se hoče rešiti, naj se podvrže mojemu nauku, ki je že mnogim tisočem pomagal. Naj je bolezen nastala vsled skrbi, žalosti, prevelikega napora, naj je bila povzročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti, vsem žalostnim, za delo in na volji slabotnim ljudem pokažem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju od živčnih bolezni, pomanjkanja spanja, neveselja do dela, duševne in telesne slabosti, trganja v udih, glavobola, motenja v želodcu in prebavi ter mnogo drugih bolezni.

Pišite še danes karto in zahtevajte za stonj in franko

moj kažipot!
Naslovite karto na adresu:
E. Pasternack, Berlin, N.-O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 473. 329

